

MAGYAR KURIR

Bétaból, Június' 25-dikán 1818.

Északi Amerikai Egyesültt Státusok.

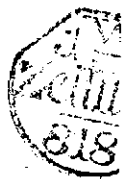
Azon Biztosoktól, kiket ezen Státusok' Elölülője a' Buenos-Ayresi Országlószékhez küldött vala, tudósítások érkeztek. Örömmel írják ezek, hogy az odavaló Státusok' Elölülője igen jól fogadta őket. A' Buenos-Ayresi lakosok nagyon örvenedeznek ezen Biztosok' odamenetelésnek, minthogy ők ezt annyinak tartják, mint ha ez által az ők' függetlenségét az Északi Amerikai Országlószék megesmerte volna.

Az Északi Amerikai újságlevelek egy proklamátzióját adták ki a' magok Elölülőjöknek, melyben ő a' felől tudósítja a' közönséget, hogy az ezen Státusok 's az Anglus Kanadák között találtató nagy tókra nézve, a' mellyek felett gyakran egyenellenkedni szoktak egymás-között a' két Országlószékek, mostanában mitsoda egygyezésre léptek légyen, tudniillik: — Az Ontarotaván, egyegy, 100 tonnás, 18 ágyus; a' Champlain taván hasonlóképpen egyegy, az úgynevezett felső tókon pedig két-két, ilyen hajót tarthat mindenik.

A' Congressus' ülései a' múlt Aprilis' végén félbeszakasztatván, a' Répviselek' kamarájának Orátora Clay ily beszéddel botsátotta-el őket: —

„Barátaim, 's az Amerikai népeknek, mellyek örökös szövetségre léptek egymással, méltó Helytartóji! Mi, minnekutánna ezen esztendei munkáinkat elvégeztük, egygyességgel és szeretettel

viszszatérünk honnyainkba. Új meggyőződést visszunk oda azon principiumoknak böltsességéről, mellyek a' mi Szövetségi Országlásunkat lelkesítik, a' mi szabad Constitúciónknak jószágáról, mellyet a' föld színén semmivel mással összehasonlítani nem lehet, 's a' mi Republikánknak szüntelenül magasabbra emelkedő virágzásáról. Minekelötte még ezen ülésünkől elszélednénk, Kapitulumunk' homlokán függeni fogjuk szemlélni a' mi nagy Szövetségünknek új zászlóját. Ezen Szövetség, melynek ereje eleintén csak egy makknyi vala, lassanlassan meglehető politikai tehetőségre kapván, most husz virágzó Státusokat számlál magában, mellyek csak a' szabadság által lelkesítettő szorgalmatos munkásságban, a' szüntelen terjedő 's nevedő közönséges boldogságra való lankadhatatlan törekedésben, 's a' polgári virtusoknak gyakorlásában, vetélkednek egymással. Számlálni fog ez nem soká többeket is magában; mert a' mi szabad Amériánkban mindenek hamar és vidámsággal gyarapodnak. Az a' nagy tsillagzat, melly a' mi nemzeti zászlónk' mezejének közepén sugárol, már husz kisebb tsillagokból áll, 's azon husz részeket jelenti, a' mellyek egy egésznek formálására belső egygyesüléssel összzetsatoltatva vagynak. Adja isten, hogy Unokáink ezen egymás eránt hűséges szövetségnek tsillagzatjában Százoly tsillagokat szemléljenek, mellyek annak, a' naphoz hasonló világosságát fényesítsék. Mi ezen Szövetségi fővárost, légszebb 's legjobb jövődönék re-

ménlésével hagyjuk ide. Melly nagy kevélység töltheti-el szíveinket; mikor meg gondoljuk, hogy magunk fölül ekképpen szollhatunk: Nintsen a' földnek széles kerékiségén olyan ország, a' mellyben olly előmenetelesüléseket lehetne szemlélni, mint nállunk! Mint Országlószékünk minden kétszinkedés nélkül tudunkra adta, semmi félelmet nem vihotunk honnyainkba magunkal, azeránt, hogy a' közönséges békeesség, melly hozzánk *ily sok gazdagságot, ily sok szorgalmatos embert hoz Európából,* megzavarodhassék. No tehát térjünk vissza, ki dél, ki észak, ki napnyugot felé, 's ha lehetséges erőssítsük meg még jobban mindenütt azt az atyafiúi szép egygyességet, mellyet a' minnyájunkal közös és legfőbb haszon parantsol; ez az az egyetlenegy Szent Szövetség, melly a' mi boldogságunkal megegygyez. Ezen esztendőnek Decemberében ismét köszönteni fogjuk egymást ezen tisztesség' helyén, 's meg fogjuk Elölülönknek, mint Országlószékünk *Organumának* szavai-ból hallani, a' mi nevezetés az alatt országunkban-elő fordúlt és történt."

Miképpen állottak a' dolgok ezen szabad ország és Spanyolország között, 's mi újságokat lehetett vagy nem lehetett onnét mostanság várni, erről így fejezik ki gondolkodásaikat a' *Washingtoni* újságlevelék: — „A' Képviselők' kamarája, a' Fő és Vice Elölülönök, a' Státustitoknokjainak, 's egyéb Fő Tisztviselőjinek böltsességébe helyhezttetvén bizodalmat, egész bátorsággal reájok bizta, hogy a' maga elszéledésének ideje alatt Spanyolországgal előfordúlható minden kétséges kérdéseket elintézhessenek, 's ha úgy talál kívántatni, azok eránt a' Senátus' tanátlását is meghalgassák. Ezt azután tselekedte a' Képviselők' kamarája, minekutánna a' külső dolgokraügyelő Státustitoknok (Minister) Adams, az Elölülönök parantsolatjára, a' Spanyolországgal

való alkudozásokat illető irásokat, öszszeséggel mind a' kamara' elejébe terjesztette volna. Ezen irásokból nem jön ki az, hogy még mostanság Spanyolország ellen valóságos hadakozást kezdeni elkerülhetetlen lenne: azonban tsakugyan hatalmat adott a' kamara az Elölülönök, hogy, ha az Egygyesült Státusok' bátorsága 's a' nemzet betsülete kívánni találják, minden szükséges eszközöket elővehessen. — „A' Spanyolok ellen való hadakozást ugyan, így szoll a' *Nemzeti Intelligencer*, tagadhatatlanul sokak kívánnyák: mindazonáltal, bár hasznára lehetne is ez bizonyos magános lakosainknak, kérdés, hogy megegygyezne-e Státusunknak politikájával? Midőn a' *Seminoles* nemzetet, mellyet Spanyolország megzabolázni köteleztetett volna, meg nem zabolázván, magunk szerentsésen elnyomtuk, már ez által elhárítottuk az egygyik okot, melyre nézve Spanyolországot megtámodhattuk volna. A' mi az Amerikai Konzúlnak Meade úrnak Kadiksban történt elfogattatását illeti, ezen tekintetben a' Congressus' meghatalmazta vala az Elölülöt, hogy haladék nélkül való visszatromfolással élhessen. De erre se' vala szükség, minthogy a' Spanyol Udvar azonnal megparantsolta a' Meade úr' elbotsáttatását. Ez a' hadakozásra való okunk is el van tehát hártatva. Mind-ezek azt mutatják, hogy már ezen esztendőben bajosan fog valami lenni a' hadakozásból. De még is nagyon hihehető az mind ezek mellett is, hegy mi a' szép Floridákat, még ezen esztendőben, 's még a' Congresszusnak öszszegyülekezése előtt elfoglaljuk, de nem erőszakosan 's nem vérontással, hanem egygyezés által. Mert már Anglia is könyilatkoztatta, hogy országunknak ezen nevezése 's ezen kerekítettése ellen, semmit se' fog szollani, melly nyilatkoztatás által elegendőképpen kijelentette, hogy az

Amerikai népekkel egygyességben 's harátságban kíván-élni!

Spanyol Amerika.

Már érkeztek azon verekedésekről, mellyek a *Bolivár* insurgens és *Morilló* Királyi seregeik között, a' múlt Februariusban 's azután néhány napokig, a' Venezuelai vidékeken folytak, újabb tudósítások, mellyek már valóbbképpen beszélnek az ott történt véres tsatakról. Sajno: a' 'Király' részén lévökre nézve, hogy a' dolog, ezen újabb tudósítások szerint, nem úgy ütött ki, mint a' nékik kedvezö 's legelsőbb tudósítások által Londonban és Madridban közönségesé tetetett vala. Ezen legújabb tudósítások April. 9-dikén indultak Sz. Tamás' szigetérol, 's így beszélnek elő a' dolgot: —

„*Bolivár*, ki a' Calabozói verekedések után nem nyomult vala elő a' magv' egész hadi szállásával *Sombreró*hoz, tsak egy Oszályt küldött vala el a' *Morilló* kergetésére, oly rendeléssel, hogy ezen Oszály, *Vittoria*, *Marakay*, és *Consejő* vidékeiket, az az, az *Araguai* egész völgyet apró tsoportokkal megrakván, parkodjék az insurgenseknek minden ott találtató jóakarójikat magához tsatolni, 's a' maga seregét ezek által meg erősíteni. Ezen plánumot az insurgensek tökéletesen végre hajtották. Míg ezek történtek, *Morillo* sem vesztette el az időt vesztegléssel; *La-Guayrából*, *Caracasból*, 's *Puerto Cabelló*bol az örző seregeket mind magához szollította, 's öszszetsatolt egész erővel, az *Araguai* völgyön elszéledve lévő insurgens Oszályra ütött. Ezt látván az insurgens Oszály a' völgyből hátrálni kezdett. Hátrálását *Cura* városán, *La-Puertón*, és *Marakayn* által folytatta, 's noha hátrálva de még is mindenütt hevesen verekedett, mellyel arra czélt, hogy a' Spanyolokat, a' térségig tsalhassa; 's így történt, hogy ha szüneten ezek a' tsatázó helyet mindenütt

megtartották is, az úgylátszó győzedelmeskedésközben legjobb tisztjeik elhullottak, 's maga *Morilló* fő vezér is lantsadófést kapván, magát a' tsatázó mezörol *Valenciába* vitetni kéntelenítette. Az insurgensek azonközben meg nem szüntek folytatni előbbeni plánumjokat; hátrálások által a' Királyi seregeket tökéletesen megtsalták, úgy hogy már *Sombreró*tól tsak hat mértföldnyire *Rastrónal* állottak, mikor a' Királyi seregek eszekbe vették, hogy az insurgensek ereje sokkal nagyobb mint ök gondolták; azonban már most nem is a' magok bator *Morilló*jok által vezéreltetvén: ekkor ök fogtak a' hátráláshoz, 's az insurgensek lovassága által egész a' *Villa-Curai* halomig kergettettek, a' hol a' *La-Torre* fő hadi szállása volt. — Ezen szerentsétlenségeknek még az a' kedvetlen következése is lett pedig a' Királyi seregekre nézve, hogy az ő vezérjeik között egyenletlenség támodott. *Gen. Morales*, ki az ő előljáró tsapatjokat vezérelte, 's az ő nevezetesebb' tisztjeik közzé tartozott, letétetett. *Moxo* nevű Kapitány-Generálist hajóra ültették, és *Spanyolországba* haza küldötték. — Egy insurgens armáda *San-Carlos* fölöl *Valenciához* tizenhat mértföldnyire előnyomulván, e' tájan *Morillót* magát fenyegeti.

H a y t i.

Ha meg talál valóságosulni, nagyon nevezetes újság leszén, a' miről egy *Washingtoni* nagy kereskedő ház, *Port-au-Prince* városából (mint írja) hiteles tudósítást vett. Eszszerént *Henrik Király* is meghalt volna. Nagyon különös lenne, hogy két ilyen, halalos ellenségeskedésben élt, Uralkodó Fejedelmeket éppen azon egy időben békeltesen öszsze a' halál.

Egy Német tudósító így ír *Port-au-Prinche*l a' *Pethion* haláláról: — „Itt úgy beszélnek az *Orvosok*, hogy ötet

Könnyű lett volna még most is meggyógyítani, ha maga akarta volna, vagy csak hogy ha élni akart volna az orvossággal, de semmit be nem vevén két napok alatt oda kellett lennie. A' testét behalmozták, 's azután arannyal hímzett veres gála ruhába öltöztetvén, a' népnek nézésére hítotték. Temetése Márt. 31-dikén ment véghez. Ily érzékenyítő dolgot, így szoll a' tudósító, életemben még nem láttam. A' népnek illy tettetés nélkül való nagy szeretetét 's jóindulatját leírni az én penám nem alkalmatos. Majd minden szájak így hiáltoztak tele torokkal, könyvező szemekkel, és szokogással: Légy boldog kedves jó Atyánk! Nyugodjanak tsendesen tetemeid! Közönségesen beszéllek, 's nem is lehet külömben: ennek bámulásra méltó jó embernek kellett lenni; mért, hogy valaki az ő magaviselete által, egy ilyen, némelly tekintetben még a' vad-ságig pallérozatlan nemzetben, maga eránt illy érzékenységet gerjeszthessen-fel, sok kívántatik ahoz. Testét a' Szabadság' fája' gyökere alá, belső részeit az úgy nevezett *Fort-Nationalba* tették-le. Szívét, a' szeretet és háládatosság' bizonyságául vissza adták familiájának. Elenyészését tsaknem kipótolhatatlan kárvallásnak tartják lenni. Elölülőségében Pethion Sándor nevet viselt, de Sabest volt eredeti valóságos neve. Hajdan Kováts mesterember volt.

Frantzia Ország.

Mint írják, a' Frantzia Országglószék valósággal oly szeren 's vala, hogy már azon 24' millió Frankokból álló esztendőnként való interes-summát is összesze-gyűjtötte, melly néki arra kívántatott, hogy az idegen seregeknek Frantziaor-szágból lejendő eltávozásokat ezen esztendőben kieszközölhesse. — Hogy az idegen seregek ezen öszön Fvantziaor-szágot oda fogják hagyni, már semmi kétség alatt lenni nem látszik. —

Státustanátsos Portaliat, Romába küldötte a' Frantzia országglószék, mint beszélnek, azért, hogy a' *Concordatára* nézve előfordúlt akadályokat, melyekre nézve az, a' Frantzia törvényhozó kamarának ülésiben elő sem vétettethett, háritsa-el; vagy, másoknak erőssítések szerént, azért inkább, hogy egészen új Concordatát eszközöljön-ki.

Egy történet, melly a' Fuedes' gyilkosainak állapotjára nézve nem régen elő frndúlt, némelyeknek fejébe nem kis szeget ütött. A' történei ez: — Az *Aveyron* departamentijének egygyik (nem írják melyik) fő tisztjéhez egy levél érkezett, melyre Ostendei bélyeg van ülve. Az aláírás tsak ezen két betű, C. V. Május 18-dikáról van dátáltatva. Foglalatja ez: — „Ha még nem késő, vegyenek elő az urak minden eszközöket, hogy az ártatlanoknak fejeiket, a' gillótin vasa alól kiragadhassák; mi vagyunk a' Fuedes' gyilkosai; mi ezen szempillantásban hajóra ülünk, 's minket a' törvények' bosszúállása már utól nem érhet.“ — Ha játék ez a' levél; egy kissé' vastag tréfa ily szomorú dologban: ha pedig valóságos találna lenni az intés, még különösebbé tenné ezen külömben is elég vad gyilkosságot.

A' Fuedesénél még undorítóbb gyilkosság fordúlt elő nem rég' Kolmárban a' Felső Rénusi departamentumbeli esküdtek' ítélőszéke előtt. Itt egy anya és fia gyilkoltak-meg egy férjet 's atyát. A' gyilkos aszszonyra és sijára oly ítélet mondatott, hogy meztelen lábbal és egy ingben, fátyollal betakart fővel, a' vesztőhelyre viteltetvén, fejeknek elüttetése előtt jobb kezeik vágattassanak-el.

Nagy Britannia.

A' Király' születésének, a' ki Junius 4-dikén 80-dik esztendejét elérte, emlékezetét, mint mindenkor úgy most is nagy pompával inneplették Londonban.

Az innepet reggel minden harangoknak zugása adta hírül; déli 1 órakor az ágyuk Salve-lövésekkel köszöntötték ő Felségét; este a' közönséges épületek és számos magános lakosoknak házaik megvilágosítottak. — A' Királyné, kinek egészsége ismét helyre állott, ugyan ezen napon magát a' kastélya mellett lévő kertbe, gyalog hintóban, sétálni kivitetvén, a' Régens Princz kísérte, mindenütt a' hintó mellett menvén gyalog.

Burdet néhány óráig tartó beszédet mondott el Jun. 5 dikára viradó éjjel a' parlamentum alsó házában, annak reformáltatását jóallván. A' plánum, melly szerént ő ezen dolgot elrendeltetni szeretné, ennyiben áll: Az Anglus vidéket, általjában vévén, fel kell osztani 658 kerületekre; minden kerületnek legyen egy képviselője. Minden Anglus férjfi, akár birjon ingatlan jószágot akár ne', mihelyest 21-dik esztendejét betöltötte, voksolási jussal birjon a' maga kerületében. A' választás munkája az egész országban egy napon kezdődjék 's egyen végződjék. A' Parlamentum tagjai minden esztendőken újra választattassanak. Ezeknek jóvallására való indító okait az ország' régi Történetirásaiból vette az Orátor. Eszébe juttatta a' képviselőknek, hogy régen hitnek letétele által kötelezték arra magokat a' Királyok, hogy a' népnek tanácsadásait meghalgtják; hogy az esküvésnek szokott formájában mindenütt ezen kifejezés fordul elő: *plebs et vulgus*, melly ellene mondhatatlanul az egész nemzetet jelenti; 's hogy végre egy Anglus Cancellarius már négy száz esztendőknél előtte megemerte 's kifejezte ezen princípiumot, hogy egy Anglusra se' vettethetik adófizetés a' maga meggyegyzése nélkül. — Melly kevés reménsége lehessen Burdetnek ahhoz, hogy valaha ezen jóvallását végre hajtathassa, megtettzik abból, hogy az egész házban csak Lord Cochrane találtatost, ki az ő jóvallásaikon megegygyczett. Azok is, kik

külömben a' Miniszterekkel ellenkezni szoktak, most mind ő ellene voltak. *Brougham* azt mondotta, hogy ámbár egy okos képviselő se' találtassék is, ki a' mostani képviseletnek megjobbittatását szükségesnek ne tartsa: illy erőszakos felfordittatást tsakugyan nem lehet tanátsolni; 's nintsen a' régi Historiákban is nyoma. Nérszerént a' *Magna Chartában*, a' hol a' mondatik, hogy akarhatja ellen egy Anglusra se' lehet adót vetni, nem úgy van a' kifejezés: hogy *nullus homo*, hanem így: *nullus homo liber*, melly alatt tehát, éppen azon időben, melyből Burdet úr a' maga jóvallásának indító okait le akarja hozni, *Privilegiatus Classis* értetett, és akkor a' legterhesebb *Aristokratia* uralkodott. Utóljára tsakugyan nyert Burdet annyit, hogy voksolásra botrástották jóvallását: de a' jelenlévő 103 tagok között 106-ton találtattak, a' kik ellene voksoltak.

Ujabb Dolgok.

A' mellett is, a' mit feljebb íránk, hogy Ostendéből megintés érkezett volna az Aveyron departamentnek egygyik fő tisztjéhez azeránt, hogy a' Fusides' gyilkosai ne ölettenessenek meg, mert a' valóságos gyilkosok hajóra ülven, eleveztek oda, hol őket az igazság' keze el nem éri: ma kapók a' tudósításokat, hogy Jun. 2-dikán estvéli 11 órakor megérkezett Párisból Albyba a' posta azon hírrel, hogy a' bünösök' apellálása véssza vettetett, 's más nap dél után, Bastidének, Jausionnak, és Colardnak, Gilloinnal fejt vették, *Benoit Annát* pedig az nap' délelőtt pellengerre állították, 's belyeget sütöttek reá.

A' Bax megölettetését elhalasztották, azért, hogy ő a' Király' kegyelmébe van ajánltatva; a' Bankalnéjét is el, azért, hogy még fontos vallástételeket reménlenek tőlle.

A' megölettetettek utolsó lélekzésekig erőssítették, hogy ártatlanul halnak meg.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' *Keszthelyi Georgikon* Májusi látogatását illető leírásnak végezeté, a' Budai Német és Pesti Magyar újságlevelekből összeszedgetve: —

„Assessor-i Diplomákat kaptak: Gróf Salm Hugo, Bárá Duka Cs. K. Fegyvertármester ö Excellentiája, Bárá Stift Státustanácsos úr, a' Győri Kerületben Dudományi K. Fő Igazgató Fő Tisztelenő Fejér György úr, a' Szakszentétseni Albert K. Hertzeg' Uradalmának Régense Wittman Mihály úr, Hahoti Apátur 's Keszthelyi Plebánus Fő Tiszt. *Ruszek József* úr, a' feljebb is tisztelt *Villax Ferdinand* úr, Pesti Professor *Hadaly Károly* K. Tanácsos úr, a' Hazai Tudósítások' Kiadója Kultsár István úr, Bárá Mandel Titoknokja Vanggo Cajetan, Baromvrosást tanító Professor Brankala Romanus úr, a' Gróf úr ö Exc. ja' volt Uradalmi Igazgatója Nagyváthy János úr, 's Lizaőr Szajdenschwartz János úr. — Hasonló Assessor-i méltó ággal tiszteltettek meg a' Pristaldekumra nézve, mely a' Georgikonnal összefoglalva van, a' Posonyi K. Akadémiánál Magyar Privat és Criminalia Törvényt tanító Prof. Szlemenics Pál úr, 's az Intézet Archonja Professor Pfahler Károly úr.

„Azon 200 forintokból álló két jutalmak közötti, melyek azon Magyariróknak határozatva vagynak, kik magokat Gazdasági írásaik által érdemesítik, egyiket feljebb tisztelt Direktor Nagyváthy úr, másikat Kultsár István úr nyerték el, ez a' maga új ágleveleiben gyakran kiadott gazdasági hasznos tudósításkért.

„A' beküldetett gazdasági munkák között megnevezetnek továbbá: *A' Krumpli legjobb nemeiről 's műveltetése'*

módjáról; Asboth János Direktor és Préfektus úr által. — *A' Georgikon' munkálgató erejének felszámllatása*; ugyan azon Szerző által. — *Egy jutalomra kitett kérdésre való feleletek*; *Palleta György* Inspektor úr, *Petrovics Janos* Gazdasági Professor úr, és *Süveghjártó Christoph* Szentgyörgyi Kassatartó úr által, mindenik által külön külön. — A' Gazdasági Szerállapotnak, az abban lehető kimélléseknek, 's kiosztogatandó jutalmaknak megmagyarázása; Csurgói Számtartómester *Leibitzer János* úr által. — *Építési Oktatás*, Fő Inzinör *Kehe Wilhelm* úr által. — *A' Szyrmiumi külömkhölmb szöllőfák' leírása*; Professor *Rummy* és Archimandrita *Dolits* urak által. — *Az Oláh pajtáknak 's egy jó haszonvehető terekhordó szekérnek leírása*; Képniú Bányász-Aktuarius *Schubert József* úr által. — *A' Frantziaországban 's annak szomszédságaiban találtató nevezetesebb gyümölcs, erdős, 's egyéb kerteknek leírása*; *Bene Gergely* úr által, a' ki, minekulánna a' kertész mesterség' tudományahéli tanulási eaztendőket a' *Georgikonban* szorgalmatos tanulással 's gyakorlással töltötte, azután Ausztriát, Német és Frantzia országot beutozta volna, mostan Hollandiának Harlem nevű városában tartózkodik, 's szép tapasztalásainak gyarapításákn foglalatotkodik. — A' beküldetett külömbkülömbféle *modellák* között legérdemesebhek találtatott a' figyelemre, egy még eddig nem esmert 's egészen különös alkatasú Kukoritzatartó alkotmány, melyről azt tartják, hogy nagy hasznosvá lehet. Ezen modellát a' fennosztelt Bárá Páztory úrnak köszöni a' Georgikon.

Minthogy a' bölts Fundátor a' hasznot mindenben öszvekapcsolja a' kellemetessel: itt is az eddig említettek után a'

Declamatorium következett, mellyet kellemetes Symphonia előzött meg, 's azután több Practicansok, 's Liceumbeli, és Gymnasiumbeli Tanulók által tartatott Deak, Magyar, Német declamatiók következtek többnyire jeles új tárgyakrol. Közben ismét harmoniás muzsika, ésének tartatván, három vendég személyek is declamáltak; 's ezek között T. *Takáts Judith* Kis Aszszony a' Keszthelyi vidékről, és Asbóth János Direktor és Praefektus úrnak butsvételire. Igy T. *Kazinczy Klára* Magyar *Idillát* declamált. Továbbá T. Horváth Ádám úr is meglepte egy *Impromptuval* a' fényes gyülekezet' várakozását; hasonlóképpen, T. Horváth József Elek Fiskális úr és N. Somogy Vármegye' Vice-Notáriusa 's T. Bárány Boldizsár úr, mindenik egyegy verszetet küldött be, mellyek közzül az, a' hazaszeretetet fejezte ki, ez a' Helikonhoz intézetett. Befejezéskepen ismét kellemetes muzsika zengett, melly alatt a' vendégek három különös ajándékokkal bocsátottak meg, u. m.: 1) A' Georgikon plánumaival, mellyek T. Asbóth János Director úrnak Német nyelven készült Georgikon Leírásához fognak járulni, mellynek megjelenését ohajtra várjuk; 2) Aehrenlese des Georgikon, mellyben Lieballd Dr. úrnak a' Juh-Ilmlő oltsárol készült tudós Értekezése foglalattik; 3) Helikon. I. Rötet, melly mint-hogy Keszthelyen nyomtatott 1818, és azon Verszeteket foglalja magában, mellyek a' múlt esztendőben a' Georgikoni innep alkalmatosságával declamáltattak, kettős tekintetből méltó a'figyelmetességre.

A' gazdag ebéd, 's közel 80 személyre terített asztalnál való fényes megvendégelés egy ideig fölbe szakasztotta a' Georgikoni látogatásnak folytatását: a' ebéd után újra folytatott, a' midőn T. Asbóth Director úr, és Fő Tisztelendő Ruszek Apátur Ur, a' távolabbról beküldetett munkákat csak részenként, és

summásan elő adták a' Georgikon szálájában; azután a' Muzeumnak látogatására mentek a' Vendégek, hol külömbféle természeti gyűjtemények, masináknak modellaji, Georgikoni ritkább termések elő mutattattak; 's nevezetesen azon óriási kender, melly tsaknem két ölnyi magasságú, és több ritka gabona nemek természeti állásaikban. Továbbá a' Juh Akolba tért a' látogatás; 's a' valóban selyemnyájnak szemlélésében gyönyörködött. Onnan a' Georgikon Majorjába, hol a' válogatott Helvécziai tehének, és bikább az istállóban való táplálás szerént tartatván, szépségeikkel, és nagyságokkal bámulást gerjesztettek. — Az erdei fák kertjében körül vezetettvén a' Vendégek egy rejtek szép tájon meglepte őket az All-Practicansoknak pásztori mulatsága, kik ködmönben, 's bőr nadrágban, birka-bőr süvegben 's pálczákkal dudu szóra tánczoltak olly válogatott fordulásokkal, hogy az együgyü öltözeiben a' mesterségnek szép módját mutatnák. A' ritka fák között felmentek a' Vendégek a' Keszthelyi Heliconra is, melly barlangot formáló kősziklák felett emelkedik. A' gabona, és takarmány, 's egyéb gazdaságbeli növényeknek különös nemeik szerént felosztott tulajdon kertjek nagyon, melly a' Tanulóknak mindenkor nyitva áll; a' nagyobb veteményes, és fás kertek a' ritka válogatást mutatják, 's ezeknek végében kezdődik a' 8 telekekre felosztott Váltó Gazdaság; itt a' kapálló, és töltő ekékkel, úgy a' szénát forgató masinával is próbáltettek, 's végre a' sokféle szántó, vető, 's arató masinak újjabb jobbitásokkal különkülön megmutogattattak. E' tanúságos látogatást estve bérekesztette a' theatromban tartatott muzsikális Academia, mellyben a' Nagy Méltóságú Grósnak bőkezű költségén fenn álló Muzsika iskolának Nevendékjei is különös Concerteket játszottak. A' Praktikánsoknak száma 42-re megyen, kik magokat a' Mezei Gaz-

daságra annál tökéletesebben elkészíthetik, hogy a' Georgikonnal a' Liceum is össze van kaptolva, mellynek tanulói 51-re mennek.

Nem rekeszthette volna be szebb módon a' Budai újság ezen valósággal nemzeti inneplést tárgyozó elcadásokat, mint azon, a' mellyel berekesztette: *Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci.*

* * *

Beregh Vármegyéből. E' folyó hónap 2-dik hajnala, szomorúan tünt fel Megyénknek, elragadván tőle közönségesen szeretett, és tisztelt Elöljáróját Mélt: A. Draskóczi. Morvay Pál Cs. K. Tanácsos, és Első Al-Ispán urat. Ha a' kötelességnek hív telyesítése 's a' tisztseghen való fáradhatatlan eljárás; ha a' közzjóra törekedő munkásság, 's tsüggethetetlen szorgalom köz tiszteletet érdemelnek, emlékezzünk vissza a' Néhai Elhunytak életére, 's valljuk meg, hogy mind azon 37 esztendő, mellyeket a' Megye' szolgálatjára feláldozott, mint még annyi emlék oszlopai buzgó hazafiságának. Kétszeres vonszodást érez a' szív, midőn a' lélek érdemeit, emberszeretet, szelédség, alázatosság, 's ártani nem tudó indulat tetézi. Ilyen vala az idvezült Néhai úr, 's e' vala pályája, melynek 96-dik évét, egy rég óta fenyegető mejjfuladás örökre bezárá. — A' jó emlékezet' hív géniussai lebegjenek áldott halmvai felett!

B é t s.

A' mai Beobachter még egyszer jelentí, hogy nem igaz, a' mit más újságlevelek arról elhíreltek, hogy Parma, Placenza, 's Guastalla a' Luccai Her-

tzegnének egy új kötés szerént által adattnának. Az igaz, (így szoll a' nevezett újság) hogy a' Fő Hertzegné ö Felsége (a' Parmai Hertzegaszony) Felséges Szülőinek meglátására nem soká Bétsbe érkezik; de még ezen nyáron vissza tér Parmába.

* * *

Az Austriai nemzeti priv. Bankó' Igazgatása kihirdettette, hogy az annak *Statutumai* által meghatározott 15 Conv. forintokat, mint a' folyó esztendőnek első Semestrisére eső dividendumot, Juliusnak 1-ső napjától fogva minden Aktzionariusok kivethetik, melly summát azok, kik Jan. 1-ső napja előtt adták be Aktziájikat, egészsen, a' későbbiek pedig, ahozvaló mérséklés szerént kapják. — Ennek fellette mind azok, kik Aprilis 1-ső napja előtt adták be, minden Aktziáért kapnak még 5 Conv. forint nyereséget is, melly a' Bankó' munkálódásából jött be. Ezen 5 forintokat is a' 15-tel egygyütt, azon egy stempeles Quietantziával vehetik ki.

H í r a d á s.

Holitschban, Magyarországon, a' Cs. K. Ősi és Familiai jószágok Fő Igazgatása által, ezen esztendőben, Augustusnak 24-dik és 25-dik napjain, feles számú eredeti Spanyol hágó kosok, és több mint 2000 darab, a' tenyésztésre alkalmas anya, 's egyéb jó-kóri juhok, számos fejő tehennel 's borjakkal egyetemben, kotyavetye' után fognak a' többtígérőknek, kész pénzel való fizetésért, eladattatni. —

A' kotyavetye a' feljebb mondatott napokon, a' szokott rendtartás szerént del-előtti 9 órákor fog a' Holitsi Cs. Kir. nyári kastélyban véghez menni. Költ Bétsben Junius' 11-dik napján, 1818.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
Jun. 19-dikén 247 $\frac{1}{2}$. — 20-dikén 247 $\frac{1}{4}$. — 22-dikén 247 $\frac{1}{2}$. — forintot.